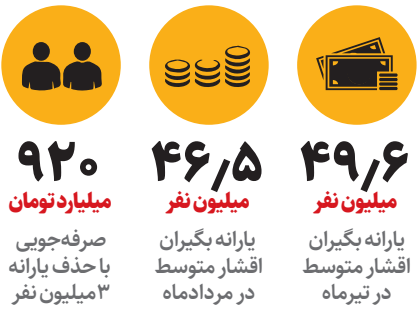

یارانه

آغاز حذف یارانه نقدی پر در آمدها

بررسی آمار تعداد و رقم یارانه نقدی پرداختی به خانوارها در مرداد از کاهش ۳ میلیون نفری جمعیت یارانه‌بگیران نسبت به تیرماه گذشته حکایت دارد.

چندی پیش احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از تصمیم دولت برای اجرای قانون بودجه‌امسال برای حذف ۳دهک بالای درآمدی یارانه‌بگیران خبر داد. هفته گذشته نیز حسن نوروزی، رئیس سازمان هدفمندی یارانه‌ها گفته بود که ۱۸میلیون نفر تا پایان امسال از فهرست یارانه‌بگیران حذف می‌شوند.

۳۰ مردادماه سازمان هدفمندی یارانه‌ها از واریز صدوهفتادمین مرحله یارانه نقدی خبر داد که نشان می‌داد یارانه ۴۶میلیون و ۵۷۶هزار نفر که در دهک‌های چهارم تا نهم بودند، واریز شده است، این در حالی بود که در تیرماه یارانه ۴۹میلیون و ۶۴۲ هزار نفر از این دهک‌ها واریز شده، یعنی تعداد یارانه‌بگیران حدود ۳میلیون نفر کاهش یافته بود. از نظر رقم پرداختی نیز در تیرماه دولت معادل ۱۴ هزار و ۸۹۰هزارمیلیارد تومان یارانه نقدی پرداخته بود که این مبلغ در مردادماه به ۱۳ هزار و ۹۷۰ هزارمیلیارد تومان رسیده است؛ یعنی ۹۲۰میلیارد تومان کمتر یارانه پرداخته است. در نگاه نخست به‌نظر می‌رسد آنچه رخ داده، ادامه همان مسیری است که قانون بودجه ۱۴۰۴ برای دولت تعیین کرده؛ مسیری که قرار است به حذف کامل ۳دهک بالای درآمدی یعنی دهک‌های هفتم، هشتم و نهم از دریافت یارانه نقدی بینجامد (یارانه دهک دهم در سال‌های گذشته حذف شده بود). هرچند هنوز معیارهای شناسایی خانوارهای مشمول حذف اعلام نشده است. کاهش ۳میلیون نفری جمعیت یارانه‌بگیران، حدود ۹۲۰میلیارد تومان در هزینه‌های دولت صرفه‌جویی کرده است.

صفحه ۴ از ۹ مجید اصغری

یادداشت | ابادر کریمی پناهندانی، متخصص هوش مصنوعی

بخش خصوصی، حلقه مفقوده ستاد ملی هوش مصنوعی

نشست‌های اخیر ستاد ملی هوش مصنوعی، اگر چه نویدبخش آینده‌ای روشن در حوزه سیاستگذاری و برنامه‌ریزی کلان است، اما یک نکته اساسی را نادیده گرفته است؛ جایگاه بخش خصوصی، امروز در جهان، موتور اصلی توسعه فناوری هوش مصنوعی نه صرفا دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی، بلکه استارت‌آپ‌ها، شرکت‌های دانش بنیان و بخش خصوصی چابک هستند. دانشگاه‌ها زیربنای علمی را می‌سازند، اما تبدیل ایده به محصول و ورود به بازار، نیازمند ظرفیت، تجربه و ریسک‌پذیری بخش خصوصی است.

نادیده گرفتن این‌ها بازگر مهم، به‌معنای تأخیر در تجاری‌سازی فناوری و از دست دادن فرصت‌های بزرگ ملی و بین‌المللی است. ستاد ملی هوش مصنوعی اگر صرفا به حلسات علمی محدود نشود، در نهایت انبوهی از اسناد بالادستی و مقالات تولید خواهد کرد، اما سهمی در بازار واقعی فناوری و ارزش‌افزوده اقتصادی نخواهد داشت. بخش خصوصی ایران در سال‌های اخیر نشان داده که با وجود محدودیت‌ها، می‌تواند محصولاتی همسطح یا حتی جلوتر از برخی دانشگاه‌های معتبر دنیا تولید کند. از پلتفرم‌های بومی گرفته تا نرم‌افزارهای تجاری‌سازی‌شده در حوزه آموزش، سلامت، بانکداری، حمل‌ونقل و خدمات شهری، همه حاصل تلاش همین شرکت‌هاست.

اگر امروز این غفلت اصلاح نشود، چند سال دیگر دوباره با انبوهی از پروژه‌های آزمایشگاهی مواجه خواهیم شد که هیچ‌گاه به‌دست مردم نمی‌رسند. آینده هوش مصنوعی ایران، نه فقط در کلاس‌های درس، بلکه در بازار و زندگی واقعی مردم شکل می‌گیرد و این مسیر تنها با شراکت واقعی دانشگاه و بخش خصوصی امکان‌پذیر است.

۷۲ درصد

رشد اقتصادی آمریکا در ۶ ماه اول دولت ترامپ به‌رغم سیاست‌های حمایتی وی از اقتصاد این کشور نصف شده است. رشد تولید ناخالص داخلی آمریکا نیز به‌طور قابل‌توجهی در نیمه اول ۲۰۲۵ کاهش یافته است؛ یعنی ۱.۲ درصد شده که تقریباً نصف رشد ۲.۵ درصدی در سال ۲۰۲۴ است.

بانک مرکزی از ابتدای سال ۱۴۰۴ تا ۲۸ مردادماه، بیش از ۲۱میلیارد و ۲۵۱میلیون دلار برای واردات کالاهای اساسی و دارو، صنایع و نیازهای خدماتی، تخصیص و تأمین ارز انجام داده است. طی این مدت، ۱۵میلیارد و ۶۴۱میلیون دلار از ارز تأمین شده به گروه تجاری و بازرگانی تخصیص داده شده است.

فوتبال‌یست تهرانی؛ بازیگر بازار برنج

میزگرد تلویزیون همشهری به بررسی اثر احتکار بر رشد قیمت برنج اختصاص داشت

احمد میر خدائی | روزنامه‌نگار |

گزارش

رشد شتابان قیمت برنج در یک سال اخیر همه را متعجب کرده؛ پایین آمده است، اما همچنان نسبت به رقم سال گذشته بیش از دو برابر است. بعد از دلایل گوناگونی که برای روند صعودی قیمت برنج بر شمرده شد، رونمایی رئیس قوه قضاییه از احتکار بزرگ برنج در یکی از شرکت‌ها، ورق را برگرداند و سهم محتکران در افزایش قیمت برنج در افکار عمومی پررنگ‌تر شد. وزیر دادگستری هم در این زمینه گفت: «برنج وارداتی با ارز ترجیحی با وجود داشتن قیمت مصوب به‌دست مردم نمی‌رسد لذا پیشنهاد شده دولت خود مسئولیت توزیع این کالا را بر عهده بگیرد. تلویزیون همشهری این بار بررسی اثر احتکار بر رشد قیمت برنج در بازار را با حضور حسن عرب، برنجکار نمونه‌مازندران، حسین عسگری، عضو هیأت علمی دانشکده علوم و فناوری‌های زیستی و امیر آقاجانیان، عضو انجمن تولیدکنندگان برنج در دستور کار قرار داده است.

نقد قیمت برنج با نگاهی به گذشته

عرب: برنج بعد از نان بیشترین نقش را در سفره مردم دارد و مصرف آن رو به فزونی است. در سال ۱۳۹۹کشاورزان هر کیلوگرم برنج را حدود ۹۰هزار تومان می‌فروختند. در سال ۱۴۰۰ قیمت هر کیلو به ۱۲۵ هزار تومان رسید و همان زمان برندها هر کیسه ۱۰کیلویی را تا کیلویی ۱۹۰ هزار تومان می‌فروختند. این روند در سال ۱۴۰۱ با واردات بی‌رویه برنج، تغییر کرد و قیمت فروش کشاورز به ۶۰هزار تومان رسید، در سال ۱۴۰۲ به ۶۵هزار تومان و در سال قبل به ۷۵هزار تومان. امسال قیمت فروش کشاورز به تبع رشد قیمت بازار افزایش یافته و به ۱۸۵ هزار تومان رسیده است.

سهم ناچیز کشاورز از قیمت برنج

عسگری: در بحث قیمت برنج، سهم کشاورز از سهم فروشنده در بازار جداست. محصول نهایی کشاورز چند دست می‌چرخد تا به بازار برسد و اگر ما مثلاً هر کیلوگرم برنج را ۲۰۰ هزار تومان می‌خریم، سهم کشاورز از این قیمت با کسر هزینه تولید، ۳۰ تا ۴۰ درصد است و سهم کشاورزی که ظرفیت انبارسازی داشته باشد، نهایتاً به ۵۰ درصد می‌رسد. در این سازوکار، وقتی قیمت مصرف‌کننده برنج بالا می‌رود، آن پولی که به کشاورز می‌رسد، تغییر نمی‌کند. از آن طرف، برنج کالایی است که بازارش ظرفیت بالایی برای ایجاد حباب و گران‌سازی دارد، اما کسی می‌تواند در بازار دخالت کند که ظرفیت بالاتری از کشاورز دارد.

فوتبال‌یست‌ها، در بازار برنج

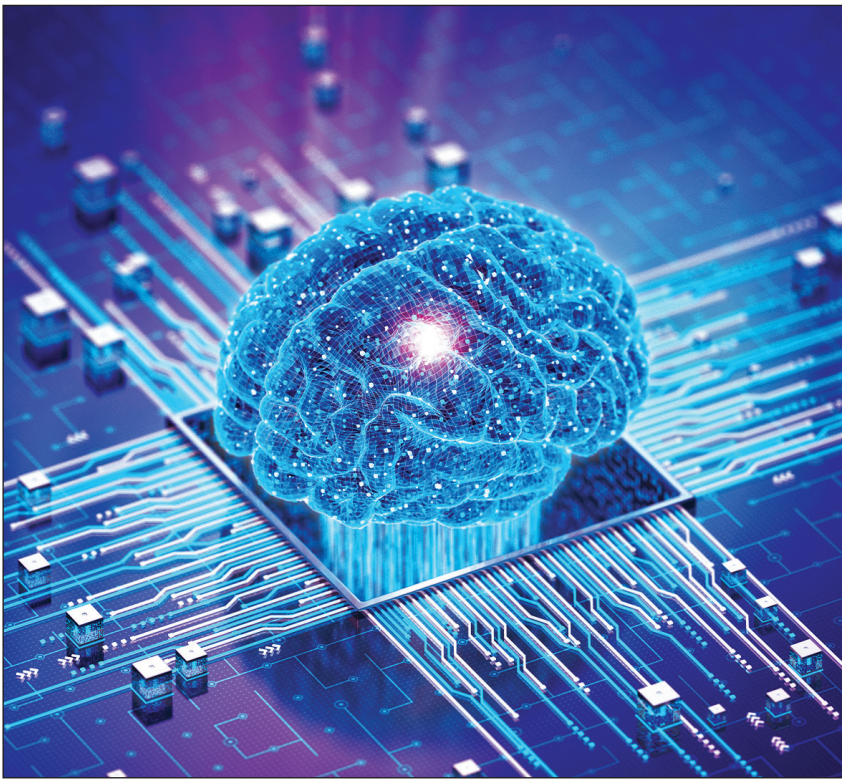
آقاجانیان: عمده دلایل گرانی برنج به‌خاطر واسطه‌های بی‌شناسنامه در بازار تهران است. قبلاً هم گفتیم که ۵۰درصد بازار برنج در اختیار برندهاست و ۹۵درصد در انحصار دلالتان می‌خیزم، سهم کشاورز از این قیمت با کسر هزینه و می‌خرند، بازار را تنظیم می‌کنند و به قیمت دلخواه برنج را برای بازار و شرکت‌های بزرگ می‌فروشند. کسانی هستند که اصلاً کارشان در حوزه برنج نیست و فقط به‌دلیل سود اتفاقی این بازار، وارد گود شده‌اند. مثلاً یکی از بازیکنان تیم مطرح پایتخت به‌تازگی ۲۰۰تن شمالی از مازندران خریده است. وقتی سازوکار نباشد او هم برای منفعت اقتصادی این کار را می‌کند.

بازار نظارت ندارد

عرب: ما به‌نوعی با نبود نظارت در حوزه برنج مواجه هستیم. چطور تریلی حامل برنج وارداتی که از بندر امام خمینی(ره) راه افتاده و مقصد آن مثلاً ارومیه است، سر از بابل درمی‌آورد و محموله‌اش تخلیه می‌شود؟ اصلاً وارد کردن برنج خارجی در استانی که تولیدکننده عمده برنج است، چه توجیهی دارد و چرا باید کار به‌جایی برسد که سازمان تعزیرات انباری را بیابد و فلان مقدار برنج خارجی کشف کند، آیا غیر از این است که این برنج خارجی وارداتی با برند شمال به تهران و شهرهای دیگر ارسال می‌شود؟ چه‌کسی باید جواب این اتفاق را بدهد؟ وزارت صمت هم باید جواب بدهد.

مغزی که در جیب جامی‌شود

مغز مایکروویوی تراشه‌ای است که می‌تواند بسیاری از وسایل دیجیتال را از اینترنت بی‌نیاز کند

آینده چه خواهد شد؟

فناوری‌هایی مانند «مغز مایکروویوی» می‌توانند آینده‌ای را رقم بزنند که در آن ساعت‌های هوشمند، گوشی‌ها و حتی لوازم خانگی بدون نیاز به اینترنت و سروهای ابری، قادر به تحلیل و تصمیم‌گیری باشند. از امنیت ارتباطات گرفته تا کاربردهای پزشکی و حتی ردیابی راداری، همگی می‌توانند از این رویکرد بهره‌مند شوند. به زبان ساده، این دستاورد نشان می‌دهد که مسیر آینده تنها در قدرت پردازنده‌های بزرگ و مراکز داده نیست، بلکه در تراشه‌های کوچک و هوشمندی است که درست کنار ما کار می‌کنند؛ مثل مغزهایی مینیاتوری که در جیب‌مان حمل می‌کنیم.

تقویت هوش مصنوعی

یکی دیگر از مهم‌ترین کارایی‌های این فناوری را می‌توان به هوش مصنوعی ارتباط داد. فناوری فوق می‌تواند در دستگاه‌های هوشمند برای تقویت توانایی‌های هوش مصنوعی، افزایش امنیت سخت‌افزاری و بهبود پردازش سیگنال‌های رادار و رادیویی به‌کار گرفته شود. این موضوع طبیعتاً پیشرفت‌هایی در این حوزه‌ها به‌همراه خواهد داشت.

دنیای به سمت مغزهای مصنوعی می‌رود

این دستاورد در حوزه‌ای قرار می‌گیرد که به آن محاسبات نورومورفیک می‌گویند؛ علمی که سعی دارد سخت‌افزارهایی شبیه مغز بسازد. در سال‌های اخیر، نمونه‌های جالب دیگری هم معرفی شده‌اند: Neurogrid در دانشگاه استنفورد؛ سیستمی که می‌تواند فعالیت حدود یک میلیون نورون و میلیاردها ارتباط عصبی را شبیه‌سازی کند، آن هم با مصرف برقی کمتر از ۲وات.

Loihi از اینتل: تراشه‌ای که براساس شبکه‌های عصبی پالسن‌زن طراحی شده و می‌تواند مانند مغز یاد بگیرد و با تغییر شرایط خود را وفق دهد.

سخت‌افزارهای ممریستور: مدارهایی که حافظه و پردازش را در یک‌جا ترکیب می‌کنند و می‌توانند الگوهای پیچیده مثل صدا یا تصویر را با مصرف انرژی ناچیز تشخیص دهند.

تبریز؛ پیشگام نصب پنل‌های خورشیدی
حسین افشین، معاون علمی رئیس‌جمهور: طرح ملی نصب پنل‌های خورشیدی روی ساختمان‌های دولتی با هدف فرهنگسازی و تشویق مردم به استفاده از انرژی‌های پاک اجرا می‌شود و تبریز با نصب این پنل‌ها در ساختمان استانداری پیشگام شده تا الگویی برای تمام دستگاه‌های دولتی استانی و ملی باشد.

خبرهای کوتاه

۱ روند صعودی صادرات محصولات نانویی ایران

آمارهای ستاد فناوری‌های نانو و میکرو نشان می‌دهد که روند صادرات محصولات دانش بنیان نانومحور، شیب صعودی گرفته است. طبق این آمار، حجم صادرات نانو افزایش یافته و حتی مقاصد بین‌المللی این محصولات نیز متنوع‌تر شده‌اند. در سال ۱۴۰۲ بیش از ۱۴۵ میلیون دلار از محصولات نانو ساخت ایران به ۵۰کشور دنیا از جمله انگلیس، آمریکا و روسیه صادر شده است.

۲ جدیدترین عینک هوشمند متا در راه است

شرکت فناوری متا چند هفته دیگر، جدیدترین عینک هوشمند خود را معرفی می‌کند. طبق اعلام متا، این محصول در کنفرانس سالانه Connect که ۲۶ و ۲۷شهرپور برگزار می‌شود، رونمایی خواهد شد. یکی از این محصولات که با اسم Hypernova شناخته می‌شود، نخستین عینک مصرفی این شرکت با نمایشگر داخلی است که در کنار یک مچ‌بند هوشمند عرضه خواهد شد. این مچ‌بند امکان کنترل عینک از طریق زست‌های حرکتی دست را دارد.

۳ لحظه انفجار یک ابرنواختر ثبت شد

یک ایرانی در تیم ستاره‌شناسان آمریکا موفق شد از لحظه انفجار یک ابرنواختر با تلسکوپ فضایی هابل عکس بگیرد. مهدی زمانی، دانشمند ایرانی حاضر در این تیم موفق شد یک لحظه تاریخی را ثبت کند. هابل از مراحل پیش و پس از انفجار این ستاره عکس گرفت که مقایسه ۲عکس نشان می‌دهد یک ابرنواختر چقدر در خشان است و چگونه این درخشندگی با گذشت زمان کاهش می‌یابد.

گشتی در اقتصاد ایران

افزایش دوباره دستمزد کارگران؟

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در پاسخ به درخواست‌های جامعه کارگری برای افزایش مجدد حقوق آنها در نیمه دوم سال به دلیل رشد تورم در سال جاری، گفت: با توجه به افزایش بیش از ۴۰درصدی حقوق در سال جاری، برنامه‌ای برای افزایش مجدد دستمزد کارگران وجود ندارد.

رئیس اتحادیه بانکداران مواد غذایی تهران از روند کاهش قیمت حبوبات در بانکداری‌ها خبر داد و گفت: با توجه به نزدیک شدن به فصل برداشت، قیمت حبوبات در بازار کاهش شده است. برداشت حبوبات از ۱۳تا۱۰روز آینده شروع می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از آغاز ثبت‌نام تبدیل رایگان خودروهای شخصی بنزین‌سوز به دوگانه‌سوز با مدل ۱۳۹۷به‌بالا خبر داد. مردم هیچ هزینه‌ای بابت تبدیل کارگاهی خودرو نمی‌پردازند.

رئیس سازمان برنامه و بودجه، از تسویه بخش مهمی از مطالبات گندمکاران، معلمان و فعالان حوزه دارو خبر داد و تأکید کرد که روند پرداخت حقوق و یارانه‌ها نیز طبق روال انجام خواهد شد.

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران ضمن اشاره به کاهش بهای جهانی طلا در هفته گذشته، از رشد قابل توجه قیمت‌ها در بازار داخلی خبر داد و تأکید کرد که با وجود این افزایش‌ها، رکود و بحران در معاملات همچنان ادامه دارد.

رئیس سازمان اداری در مورد ساماندهی نیروهای شرکتی گفت: پیشنهاد شده که افراد دارای مدارک دانشگاهی را در قالب قرارداد کار معین قرار دهیم. همچنین پرداخت حقوق افراد به‌صورت مستقیم هم مطرح است.